

Výňatek z Kroniky rodu Vlčků, sepsaně Ing. Lubomírem Vlčkem, vnukem Františka Ptáčka

František Ptáček

František Ptáček je můj dědeček z maminičiny strany. Jeho rod pochází z malé vesničky Fryšava ležící 10 km severozápadně od Nového Města na Moravě.

První písemná zmínka o předcích dědečka se nachází v jedné z matrik sňatků Fryšavy, podle které se můj prapraprapraprapraprapradědeček Jiří Ptáček oženil v roce 1681 ve Fryšavě s Justýnou Kinclovou. Jeho syn Ferdinand byl zřejmě velice schopný, protože v letech 1722 až 1749 vykonával ve Fryšavě funkci rychtáře.

Potomci byli převážně domkaři nebo tkalci ve Fryšavě, následně v Cikláci a ve Sněžném (dříve Německém), kde se také dědeček František Ptáček narodil v lednu 1900. Pozoruhodné na tom je to, že svatba rodičů se konala 5 dní před jeho narozením, tedy ne za pět minut dvanáct, ale vteřinu před dvanáctou.

Ještě před začátkem Františkovy školní docházky se rodina přestěhovala do blízkého Skleného, ale už v červnu 1908 se rodina opět stěhovala, a to do Nového Města na Moravě. V roce 1911 začal František chodit na státní vyšší reálku v Novém Městě n.M., kde ho také zastihl začátek Velké války.

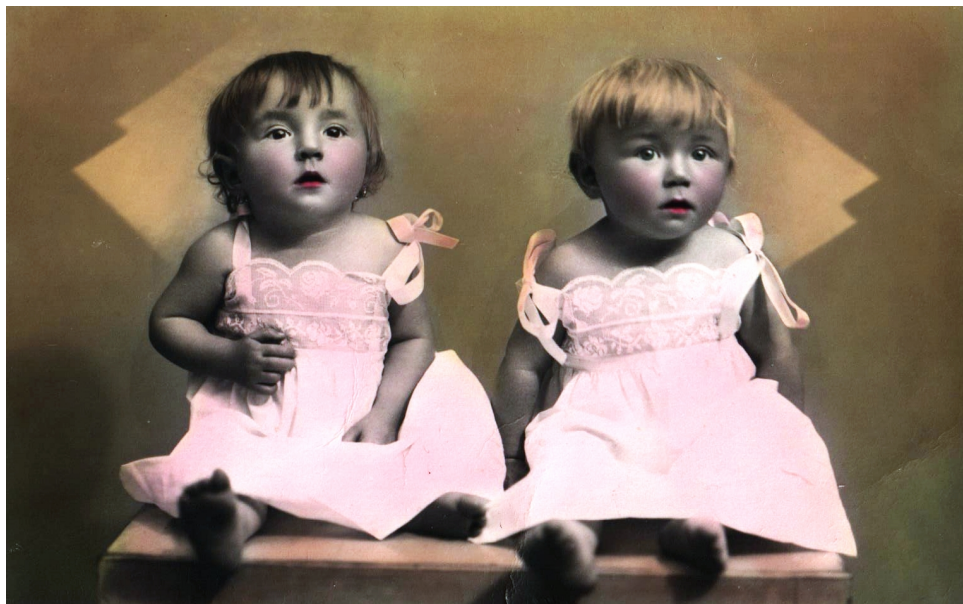
Pro tkalce byl v té době nedostatek materiálu a Františkov otec byl najednou bez práce. Aby František mohl pokračovat ve studiu, začal doučovat ostatní žáky neboli dávat kondice, nejraději z matematiky a z deskriptivní geometrie.

Na jaře 1918 se na Františkova otce usmálo štěstí, když dostal práci jako dělník státních drah v Novém Městě. František 25.6.1918 složil na gymnáziu v Novém Městě zkoušku dospělosti dokonce s vyznamenáním. Na gymnáziu byl jeho spolužákem mimo jiné i Vincenc Makovský (viz Sborník k 50. výročí založení reálného gymnázia v Novém Městě na Moravě). Po maturitě si František začal si plnit svůj sen stát se profesorem matematiky a deskriptivní geometrie tím, že začal studovat na České vysoké škole technické v Brně na strojním a elektro inženýrství. Vysokoškolské vzdělání pak dokončil na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity, rovněž v Brně. Následně působil až do roku 1927 jako asistent na katedře matematiky a deskriptivní geometrie na brněnské Vysoké škole zemědělské.

Svatební foto Františka Ptáčka s první manželkou Vlastou Rettegý

V červnu 1927 se oženil s mojí babičkou Vlastou Rettegý, dcerou Richarda Rettegý, a 11.7.1928 se jim narodily dvě dcery - dvojčata Emma a moje budoucí maminka Vlasta.

Sestry Ptáčkovy - vlevo Emma, vpravo Vlasta (1929)

Dědeček Ptáček musel být v rodině oblíbený, protože již necelé čtyři měsíce po vlastní svatbě svědčil na svatbě babičce své ženy Apolonii Kruté, rozené Soldánové.

Dědečkovu manželství bohužel nemělo dlouhé trvání. Již 2. ledna 1930 bylo okresním soudem v Hustopečích rozvedeno a 16.12.1934 Krajským soudem v Brně rozloučeno bez uvedení viny kteréhokoliv partnera. Ze soukromých zdrojů jsem se ale dozvěděl, že ve skutečnosti byla vina na straně manželky. V té době rozvod neměl právní důsledky, pouze zbavoval povinnosti žít spolu. Skutečné ukončení manželství znamenala až rozluka, která jako právní institut existovala do roku 1949, kdy byla plně nahrazena pojmem rozvod.

Mezitím se František Ptáček stal v roce 1927 profesorem na Českém městském dívčím reformním reálném gymnáziu na Augustinské (dnešní Jáselské) ulici v Brně, kde do roku 1929 vyučoval matematiku a deskriptivní geometrii. Tytéž předměty pak učil jeden rok na reálném gymnáziu v Hustopečích a následně dvanáct let na reálném gymnáziu v Uherském Hradišti. Po ukončení školního roku 1938/1939 se oženil s Josefou Kotovskou a v roce 1941 se jim narodila dcera Jana.

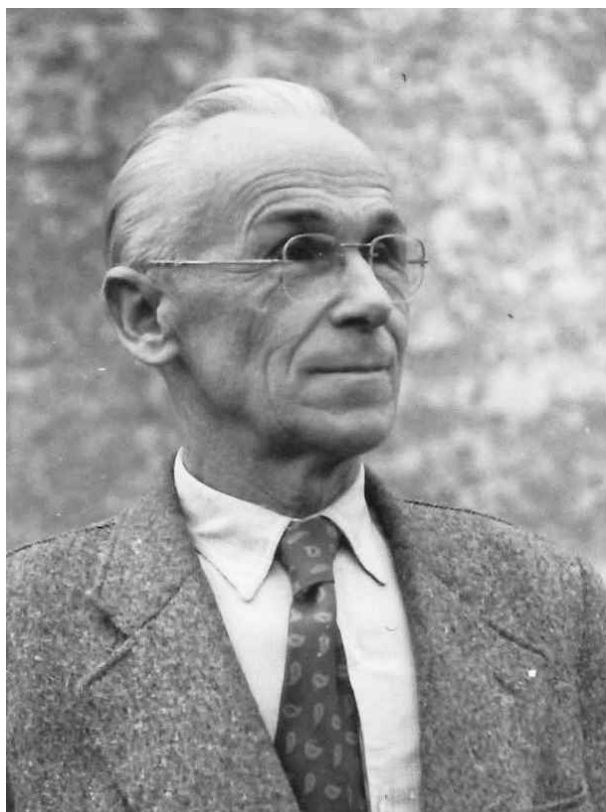
V letech 1942 až 1945 bylo gymnázium v Uherském Hradišti zavřeno nacisty, takže dědeček v této době učil na gymnáziu ve Strážnici, odkud se po válce opět vrátil na gymnázium v Uherském Hradišti. Zde se zřejmě zapsal nesmazatelným písmem, protože almanach ke stému výročí založení gymnázia dědečkovi věnoval celé dvě stránky. Na gymnáziu měl přezdívku Kapa a dodnes se tradují jeho výroky, jako např.: "Piláte, řez jehlanem nemá vůbec nic společného s jehličnanem či s jarní úpravou ovocných stromů." nebo "Vlak vyjíždějící z města A i bez tvého mudrování určitě dojede do města B."

Během školního roku 1958/1959 začal učit jako odborný asistent na katedře matematiky a deskriptivní geometrie Vysoké školy dopravní v Praze. Tato vysoká škola se pak v roce 1960 přestěhovala do Žiliny, kde dědeček dostal i byt, a tam se zřejmě v témže roce z Uherského Hradiště s manželkou Josefou a dcerou Janou přestěhoval.

O jeho svědomitost svědčí i příhoda zaznamenaná v kronice katedry žilinské VŠD. Jednoho dne byl dědeček v Žilině sražen motorkou a studenti se těšili, že profesor Ptáček bude konečně jednou chybět, ale k jejich zklamání se dědeček na vyučování dostavil, sice pobledlý a se zavázanou hlavou, ale přece jen se dostavil.

V roce 1970 se dědeček vrátil zpět do Uherského Hradiště, ale již s třetí manželkou Alžbětou, rozenou Párovou.

Dědeček zemřel 28.11.1977 v nemocnici v Uherském Hradišti na rakovinu ledvin, zpopelněn byl v brněnském krematoriu. Urna je uložena na hřbitově v Uherském Hradišti – Mařaticích.

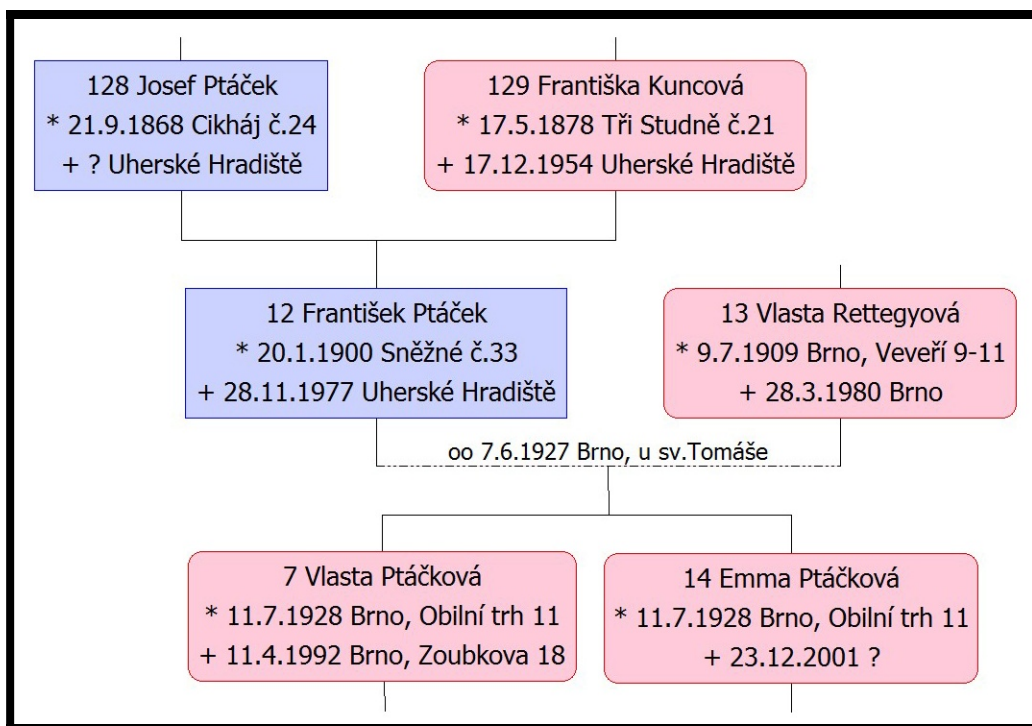

František Ptáček (okolo 1960)

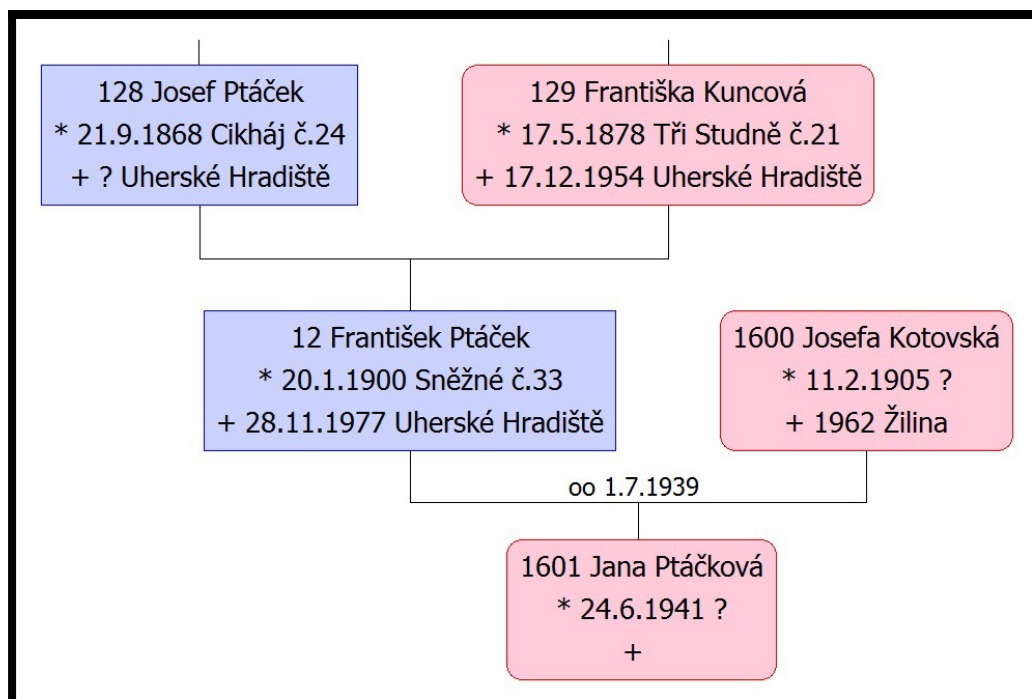
Při pátrání po dědečkovi Ptáčkovi jsem kontaktoval mimo jiné i Gymnázium v Uherském Hradišti. Když jsem zjistil, že absolventi, kteří mají minimálně 50 let po maturitě, pořádají každoročně setkání tzv. stařešinů, vnutil jsem se na setkání na podzim 2016, kde mi předseda spolku stařešinů pan Šupka, bývalý starosta Uherského Hradiště, přichystal velice milé překvapení v podobě setkání s Janou Kolmanovou, dědečkovou dcerou z druhého manželství. Jana je tedy sestra mé maminky Vlasty i tety Emy Jančarové a tedy vlastně také moje teta. Jana mi poskytla spoustu informací a několik fotografií, navíc mi věnovala na památku po dědečkovi jeho kapesní hodinky.

Všechny dostupné prameny o dědečkovi hovoří jako svědomitěm, poctivěm, přísněm, ale spravedlivěm kantorovi s velkým smyslem pro humor. To, že celý život vyučoval matematiku a deskriptivní geometrii, také vypovídá o smyslu pro logiku a přesnost. Podle pana Vančury, zetě z třetího dědečkova manželství, měl navíc výrazné analytické myšlení a zájem neustále se něco učit a zlepšovat se.

Jeho rozvod s babičkou zřejmě způsobil, že jsem neměl nikdy možnost dědečka poznat, vše ale ve mně neustále utváří pocit, že dědeček Ptáček je ten, po kterém jsem zdědil spoustu jeho vlastností.

Rodina Františka Ptáčka - první manželství

Rodina Františka Ptáčka - druhé manželství